

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie drugim Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2019-05-21

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację "Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu" samodzielnie montuje i konserwuje urządzenia monitoruje bezpieczeństwo pożarowe. Posługuje się podstawowymi dokumentami opisującymi działanie i funkcjonowanie montowanych urządzeń w czasie montażu, instruowania użytkownika oraz w czasie konserwacji czujek. Wyszukuje, porównuje i ocenia informacje potrzebne do montażu i konserwacji autonomicznych czujek. Rozwiązuje problemy wynikające w czasie montażu czujek. Udziela instrukcji użytkownikowi o postępowaniu w sytuacji alarmu wywołanego przez czujkę.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Młodzież wchodząca na rynek pracy; osoby długotrwale bezrobotne; osoby, które przerwały edukację w formalnym systemie kształcenia na wczesnym poziomie; beneficjenci publicznych służb rynku pracy oraz polityki społecznej; członkowie organizacji pozarządowych zaangażowanych w rozwój społeczeństwa obywatelskiego; osoby zajmujące się remontami mieszkań; osoby zajmujące się montażem urządzeń gazowych; konserwatorzy w spółdzielniach i wspólnotach mieszkaniowych; konserwatorzy zatrudnieni w jednostkach samorządowych; kominiarze.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Osoba przystępująca do walidacji musi udokumentować ukończenie ośmioklasowej szkoły podstawowej lub gimnazjum.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Osoba przystępująca do walidacji musi udokumentować ukończenie ośmioklasowej szkoły podstawowej lub gimnazjum.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikacje "Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu" może znaleźć zatrudnienie: w Spółdzielniach i Wspólnotach Mieszkaniowych, w jednostkach samorządowych administrujących budynki, przy remontach zasobów mieszkaniowych, w firmach zajmujących się montażem i konserwacją systemów alarmowych, Dodatkowo kwalifikacją mogą być zainteresowane osoby prowadzące własną działalność gospodarczą, które chcą rozszerzyć zakres świadczonych usług. Osoba posiadająca kwalifikacje "Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu" po uzyskaniu dodatkowej kwalifikacji związanej z zarządzaniem zespołem może pełnić rolę brygadzysty.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Dokumentem potwierdzającym nadanie kwalifikacji rynkowej "Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu" jest certyfikat ważny bezterminowo.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Jednym z najważniejszych zadań Państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa obywateli, między innymi poprzez ochronę przeciwpożarową mającą na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem, polegającą na zapewnieniu koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom. Zapotrzebowanie na kwalifikacje potwierdzają dwie okoliczności. Pierwsza to, stosunkowo liczna grupa osób w wieku do 30 roku życia, która nie posiada dotąd wystarczających lub żadnych doświadczeń na rynku pracy. Młodzież ta otrzyma możliwość zdobycia potwierdzenia posiadanych umiejętności dotyczących relatywnie mało skomplikowanego montażu i konserwacji autonomicznych czujek tlenku węgla, gazu oraz dymu i ciepła. Zapotrzebowanie na tego

rodzaju kwalifikacje wynika z liczby ofiar śmiertelnych tlenku węgla i poszkodowanych. W ocenie takich instytucji jak np. Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy, kwalifikacja może stanowić atrakcyjną i dostępną dla tej grupy osób możliwość wejścia na rynek pracy. Wraz ze wzrostem świadomości społecznej o ostrzegawczym działaniu czujek, pojawi się nisza na rynku pracy, która będzie wypełniona przez posiadaczy kwalifikacji “Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu”. Wykorzystywanie detektorów w prywatnych mieszkaniach, w tym w szczególności przez tzw. osoby zależne (seniorzy, osoby niepełnosprawne) będzie wymagać zapewnienia wykwalifikowanego personelu do montażu i konserwacji czujek tlenku węgla, gazu, dymu i ciepła. Ocenia się, że nawet 30% społeczeństwa może mieć trwałe lub czasowe ograniczenia w mobilności czy percepcji. Należą do nich ludzie poruszający się przy pomocy sprzętu wspomagającego (kul, lasek, balkoników, protez, wózków inwalidzkich), z uszkodzonym narządem słuchu, wzroku, z trudnościami manualnymi i poznawczymi (na przykład po udarze, cierpiący na chorobę Alzheimera), kobiety w ciąży, osoby słabsze fizycznie (na przykład w wyniku choroby) i mające trudności w poruszaniu się. Wiele z tych osób nie posiada statusu osoby niepełnosprawnej. Ryzyko wykluczenia społecznego dotyczy nie tylko osób starszych. W równym stopniu narażonych na nie jest około 5 mln osób niepełnosprawnych mieszkających w Polsce – czyli blisko 12% naszego społeczeństwa. W zależności od kryterium niepełnosprawności ta grupa może liczyć od 4,9 mln do nawet 7,7 mln osób. Nie wiadomo dokładnie jaki procent stanowią osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi. Przyjmuje się, że jest ich około 10% ogólnej liczby. W Polsce żyje około 1,8 mln osób z niepełnosprawnością wzroku. Większość z nich nie urodziła się niewidomymi, ale straciła wzrok w ciągu życia z różnych powodów. W przypadku osób z niepełnosprawnością słuchu jeszcze trudniej o dane. Szacuje się, że to około milion osób głuchych lub słabosłyszących. Problem ze słuchem ma także co czwarta osoba po 65. roku życia. Niepełnosprawność to także ograniczenia intelektualne, choroby psychiczne czy niepełnosprawności sprzężone (dwa lub więcej rodzajów ograniczeń). W poradniach zdrowia psychicznego leczy się ponad milion osób. Według ostrożnych szacunków, w różnym stopniu natężenia oraz częstotliwości, pośrednio lub bezpośrednio problemy te dotyczą około 5-8 mln Polaków (nawet blisko co czwarta osoba). Co więcej, w związku z intensywnym rozwojem cywilizacji i uprzemysłowienia, a co za tym idzie zwiększeniem poziomu społecznych zagrożeń – przewidywane jest nasilenie się ryzyka pogorszenia kondycji psychicznej społeczeństwa. Aktywność i samodzielność osób z niepełnosprawnościami jest z różnych powodów utrudniona. Rozwój nowych technologii oraz produkty z obszaru technologii kompensacyjnych pozwalają na wyrównywanie szans, ale często barierą pozostają wysokie ceny lub brak możliwości ich zastosowania w indywidualnych przypadkach. Dlatego ważne jest, aby nie tylko kompensować skutki niepełnosprawności na poziomie indywidualnym, ale przede wszystkim stwarzać warunki dla budowy otoczenia, które będzie przyjazne i zbudowane na zasadach uniwersalnych. Dotyczy to również dostępu do usług z obszaru ochrony przeciwpożarowej. Zakłada się, że osoby z “grup szczególnego ryzyka” na rynku pracy zostaną objęte systemowym wsparciem, umożliwiającym nabycie umiejętności w ramach kwalifikacji oraz ich formalnego potwierdzenia, a także wsparcie na etapie świadczenia usług montażu grupom społecznym szczególnego ryzyka (seniorzy, osoby niepełnosprawne, osoby zależne). Wsparcie w formach i warunkach zorganizowanych, np. w formie Usługowych Spółdzielni Socjalnych. Rynkowe zapotrzebowanie na kwalifikacje w wyniku zakładanej interwencji państwa, wynika z danych opublikowanych przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, które wskazują na tendencję wzrostową zdarzeń związanych z zatruciem tlenkiem węgla. Szczególny wzrost został zaobserwowany w sezonie grzewczym 2016/2017, gdzie liczba zdarzeń wzrosła o około 20%, liczba osób poszkodowanych o 30%, a liczba ofiar śmiertelnych o 22%. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) prezentowanych po raz pierwszy w 2012 roku, dotyczących ofiar śmiertelnych pożarów, w Polsce liczba ofiar na podstawie danych Państwowej Straży Pożarnej jest o 19 % mniejsza niż wynika to z danych WHO (źródło: Raport nr. 21 Center of Fire Statistics – CTIF z 2016). Z badań

przeprowadzonych na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przez ośrodek badania opinii IPSOS pt. "Badanie dot. zagrożenia pożarowego oraz zatruc tlenkiem węgla i dymem", przeprowadzonego jesienią 2016 roku na reprezentatywnej dla kraju grupie respondentów wynika, że ogółem czujki tlenku węgla posiada zaledwie 18% badanych. Mimo, że tlenek węgla jest substancją bezwoną i bezbarwną, umiejętność zmysłowego rozpoznania tlenku węgla zadeklarowało 41% badanych. Tylko co piąty respondent wskazuje, że tlenek węgla można wykryć jedynie za pomocą specjalnych czujników. Z informacji Wydziału Przetwarzania Danych Operacyjnych Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej za rok 2017 wynika, że z powodu wad urządzeń i instalacji gazowych, w szczególności zbiorników, przewodów i odbiorników gazu, doszło w sumie do 2055 zdarzeń, a także 782 wypadków będących wynikiem nieprawidłowej eksploatacji urządzeń gazowych. Miniony rok w porównaniu do analogicznego okresu 2016 roku, to wzrost liczby pożarów w obiektach mieszkalnych o 1254 zdarzenia, z 31 134 w roku 2016 do 32 388 w roku 2017. Wraz z rozwojem nowoczesnych technologii w powszechnym, indywidualnym zastosowaniu, w tym m.in. w ramach Internet of Things (Internet Rzeczy) wzrost wykorzystania autonomicznych urządzeń będzie dotyczył również liczby użytkowników autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu. Niezaprzeczalny rozwój innowacyjnych technologii na użytek indywidualnych konsumentów, będzie sprzyjał popytowi na profesjonalny personel, świadczący usługi na pożądanym poziomie jakości, gwarantującym niezawodność i bezpieczeństwo urządzeń oraz ich użytkowników.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Brak odniesienia do kwalifikacji o zbliżonym charakterze

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Metody stosowania walidacji 1.1. Metody Na etapie weryfikacji dopuszcza się stosowanie następujących metod: Zestaw 1 – test wiedzy, Zestaw 2 – zadanie praktyczne i rozmowa. 1.2. Zasoby kadrowe Walidację prowadzi co najmniej jedna osoba, która spełnia przynajmniej jedno z niżej wymienionych wymagań: 1) posiada kwalifikacje wymagane do wykonywania co najmniej zawodu technik pożarnictwa; 2) posiada uprawnienia Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej; 3) jest specjalistą z udokumentowaną praktyką zawodową i znajomością zagadnień technicznych w zakresie instalacji Systemów Sygnalizacji Pożarowej (SSP) lub posiada certyfikat kompetencji personelu (osób) w ochronie przeciwpożarowej, wydany przez jednostkę certyfikującą usługi; 4) jest zatrudniona od co najmniej 5 lat w podmiocie projektującym/konstruującym autonomiczne czujki tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu, na stanowiskach z zakresem obowiązków obejmującym projektowanie/konstruowanie takich urządzeń lub udzielanie wsparcia technicznego i serwisowego dla podmiotów zajmujących się montażem i konserwacją czujek autonomicznych, oraz ukończyła studia drugiego stopnia na kierunku technicznym. 1.3. Sposób prowadzenia walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji Weryfikacja będzie podzielona na 2 etapy: 1) etap teoretyczny – weryfikacja Zestawu 1 – może być sprawdzany za pomocą testu teoretycznego lub rozmowy z komisją; 2) etap praktyczny – weryfikacja Zestawu 2 – może być sprawdzany metodą obserwacji w warunkach symulowanych lub obserwacji w warunkach wirtualnej rzeczywistości w oparciu o technologię VR lub rozmowy z komisją. Pozytywny wynik etapu teoretycznego dopuszcza do podejścia do etapu praktycznego. Zaliczenie etapu teoretycznego

jest ważne przez 1 rok od dnia jego zakończenia. Każda część walidacji będzie osobno płatna. Instytucja prowadząca walidację musi zapewnić: 1) stanowisko montażowe; 2) wizualizację pomieszczeń; 3) zestaw narzędzi do montażu: zestaw wkrętaków; 4) zestaw czujek; 5) aerozol testowy; 6) lub symulator VR.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2019-05-07 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2019-05-21 r., poz. 446)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2024-01-01

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

40

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2029-05-21

Kod dziedziny kształcenia

582 - Budownictwo i budownictwo lądowe

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

43.21 - Wykonywanie instalacji elektrycznych

Kod kwalifikacji (do 2020 roku)

2C581900619

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13011

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W świetle uwag zgłoszonych przez podmioty konsultujące wniosek, prace nad opisem przedmiotowej kwalifikacji powinny być kontynuowane we współpracy z podmiotem, który złożył wniosek oraz autorami zgłoszonych uwag. Przedmiotowe prace powinny mieć na celu: - rozważenie możliwości rozszerzenia kryteriów weryfikacji efektów uczenia się o narzędzie jakim jest technologia VR, celem ograniczenia kosztów związanych z organizacją wizji lokalnej oraz urealnienie warunków egzaminu się; - ewentualne

uzupełnienia katalogu warunków, jakie musi spełnić osoba będąca członkiem komisji walidacyjnej, doprecyzowanie i uwiarygodnienie procesu walidacji efektów uczenia się, dokonanie ponownej analizy procedury walidacji pod kątem czasu trwania i kosztów oraz rozważenie zasadności poddawania walidacji nie tylko osób ubiegających się o nadanie kwalifikacji, ale również firm, których obszarem działania są zagadnienia dotyczące ochrony przeciwpożarowej; - rozstrzygnięcie kwestii wydłużenia ważności uzyskanego certyfikatu z 3 do 5 lat oraz uwzględnienie wariantu „inicjacyjnego i powtarzalnego” egzaminu w tym zakresie; - dokonanie ewentualnej zmiany wymagań w zakresie kwalifikacji poprzedzających z poziomu 2 PRK na poziom 3-4 PRK, dodanie wymogu pełnoletniości oraz uwzględnienie w treści wniosku konsekwencji z tym związanych dla obszaru: zapotrzebowania na kwalifikację; - wyjaśnienie wątpliwości związanych z „orientacyjnym nakładem pracy potrzebnym do uzyskania kwalifikacji”.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację "Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu" samodzielnie montuje i konserwuje urządzenia monitorujące bezpieczeństwo pożarowe. Posługuje się podstawowymi dokumentami opisującymi działanie i funkcjonowanie montowanych urządzeń w czasie montażu, instruowania użytkownika oraz w czasie konserwacji czujek. Wyszukuje, porównuje i ocenia informacje potrzebne do montażu i konserwacji autonomicznych czujek. Rozwiązuje problemy wynikające w czasie montażu czujek. Udziela instrukcji użytkownikowi o postępowaniu w sytuacji alarmu wywołanego przez czujkę.

Zestawy efektów uczenia się

1) Przygotowanie do montażu i konserwacji urządzeń monitorujących bezpieczeństwo pożarowe

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Omawia zasady montażu i konserwacji autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu zgodnie z przepisami prawa

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia zasady BHP dotyczące montażu oraz konserwacji autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu
- b. omawia sposób oznakowania autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu
- c. omawia zasady postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, w tym autonomicznymi

czujnikami: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu

2. Charakteryzuje zagadnienia związane z zagrożeniami pożarowymi, gazami palnymi oraz tlenkiem węgla

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia zagrożenia pożarowe występujące w pomieszczeniach domowych, pojazdach rekreacyjnych i podobnych obiektach, w tym łodziach rekreacyjnych
- b. omawia zagrożenia związane z wystąpieniem gazów palnych: gazu ziemnego, LPG oraz tlenku węgla
- c. omawia zasady reagowania w przypadku powstania pożaru
- d. omawia rodzaje i zastosowanie podręcznego sprzętu gaśniczego
- e. charakteryzuje rodzaje autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu
- f. omawia zasady samoewakuacji z zagrożonych pomieszczeń
- g. opisuje dodatkowe możliwości alarmowania o zagrożeniu (komunikacja pomiędzy czujkami autonomicznymi, komunikacja w ramach systemu alarmowego, komunikacja poprzez lokalną sieć wi-fi lub bluetooth)

2) Montaż i konserwacja autonomicznych czujek: tlenku węgla, dymu, ciepła i gazu

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Montuje i konserwuje autonomiczną czujkę dymu i ciepła

Kryteria weryfikacji:

- a. sprawdza prawidłowość zamówienia w czasie wizji lokalnej pod względem występujących źródeł zagrożeń
- b. ustala lokalizację montażu czujek
- c. przygotowuje czujkę do pracy, w tym przeprowadza test czujki
- d. montuje czujkę
- e. instruuje użytkownika o postępowaniu w sytuacji alarmu wywołanego przez czujkę: dokonanie oceny sytuacji i zlokalizowanie źródła dymu, podjęcie próby ugaszenia pożaru za pomocą dostępnych środków i bez narażenia życia i zdrowia, ewakuacja, wezwanie pomocy
- f. sprawdza prawidłowość zamówienia w czasie wizji lokalnej pod względem występujących źródeł zagrożeń
- g. ustala lokalizację montażu czujek
- h. przygotowuje czujkę do pracy, w tym przeprowadza test czujki
- i. montuje czujkę
- j. instruuje użytkownika o postępowaniu w sytuacji alarmu wywołanego przez czujkę: dokonanie oceny sytuacji i zlokalizowanie źródła dymu, podjęcie próby ugaszenia pożaru za pomocą dostępnych środków i bez narażenia życia i zdrowia, ewakuacja, wezwanie pomocy
- k. opisuje możliwe zakłócenia pracy czujki
- l. instruuje użytkownika o zasadach prawidłowej eksploatacji, w tym sprawdzenia gotowości i konserwacji czujki
- m. omawia czynności niezbędne dla prawidłowej konserwacji czujki

2. Montuje i konserwuje autonomiczną czujkę gazu

Kryteria weryfikacji:

- a. sprawdza prawidłowość zamówienia w czasie wizji lokalnej pod względem występujących źródeł zagrożeń, uwzględniając rodzaje paliwa gazowego
- b. ustala lokalizację montażu czujek z uwzględnieniem rodzaju paliwa gazowego
- c. przygotowuje czujkę do pracy, w tym przeprowadza test czujki
- d. montuje czujkę
- e. instruuje użytkownika o postępowaniu w sytuacji alarmu wywołanego przez czujkę: zgaszenie wszystkich źródeł ognia, wyłączenie urządzeń gazowych, niewłączanie lub wyłączenie wszystkich urządzeń elektrycznych, w tym na baterie, zamknięcie zaworu gazu, otwarcie drzwi i okien, ewakuacja, wezwanie pomocy, wezwanie serwisu do urządzenia będącego przyczyną alarmu
- f. opisuje możliwe zakłócenia pracy czujki, w tym brak zasilania sieciowego
- g. instruuje użytkownika o zasadach prawidłowej eksploatacji, w tym sprawdzenia gotowości i konserwacji czujki
- h. omawia czynności niezbędne dla prawidłowej konserwacji czujki

3. Montuje i konserwuje autonomiczną czujkę tlenku węgla

Kryteria weryfikacji:

- a. sprawdza prawidłowość zamówienia w czasie wizji lokalnej pod względem występujących źródeł zagrożeń
- b. ustala lokalizację montażu czujek
- c. przygotowuje czujkę do pracy, w tym przeprowadza test czujki
- d. montuje czujkę
- e. instruuje użytkownika o postępowaniu w sytuacji alarmu wywołanego przez czujkę: otwarcie drzwi i okien, ewakuacja, wezwanie pomocy, wezwanie serwisu do urządzenia będącego przyczyną alarmu
- f. opisuje możliwe zakłócenia pracy czujki
- g. instruuje użytkownika o zasadach prawidłowej eksploatacji, w tym sprawdzenia gotowości i konserwacji czujki
- h. omawia czynności niezbędne dla prawidłowej konserwacji czujki

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

#	Instytucje certyfikujące (IC)	Instytucje walidujące
1	Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowarowej im. Józefa Tuliszowskiego Państwowy Instytut Badawczy	

Wnioskodawca:

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego Państwowy Instytut Badawczy

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji